

Funäsdalens kyrka

Konvertering av värmesystem och
tillgänglighetsanpassning, 2010–2011

Tännäs sn, Härjedalens kommun

Julia Cronqvist

RAPPORT – JAMTLI 2013:2
ISSN 1654-2045

Utgivning och distribution:

Jamtli

Box 709

831 28 Östersund

Tel 063-15 01 00

Fax 063- 10 61 68

© Jamtli 2013

Allt kartmaterial från GSD-Fastighetskartan © Lantmäteriverket

Ärende nr MS2006/02204

Omslagsbild: Christina Persson

Foto: Hampus Benckert, Christina Persson och Olof Edin, Jamtli

Redigering och layout framsida: Lena Ljungkvist (www.lenagrafiskform.se)

ISSN 1654-2045

Innehållsförteckning

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
INLEDNING	3
KARTA	5
HISTORIK/BESKRIVNING	6
KULTURHISTORISK KARAKTÄRISTIK OCH BEDÖMNING	7
SKYDD	8
ANTIKVARISKT RESONEMANG	8
GENOMFÖRDA ÅTGÄRDER	10
VÄRMEKONVERTERING	10
INSTALLATION AV HANDIKAPP - WC I VAPENHUS	18
RAMP	25
AVVATTNING FRÅN VAPENHUSET	28
ÖVRIGT	28

Inledning

I Funäsdalens kyrka har man åren 2010-2011 genomfört arbeten med tillgänglighetsanpassning och värmekonvertering från direktverkande el till fjärrvärme. Åtgärderna har godkänts av länsstyrelsen i Jämtland som lämnade sina tillståndsbeslut 2009-05-06/2010-11-29.

De handlingar som legat till grund för länsstyrelsens beslut är arkitektritningar och arbetsbeskrivningar för tillgänglighetsanpassning och värmekonvertering av arkitekt Kalle Johansson SAR/MSA och Lars-Åke Holmqvist.

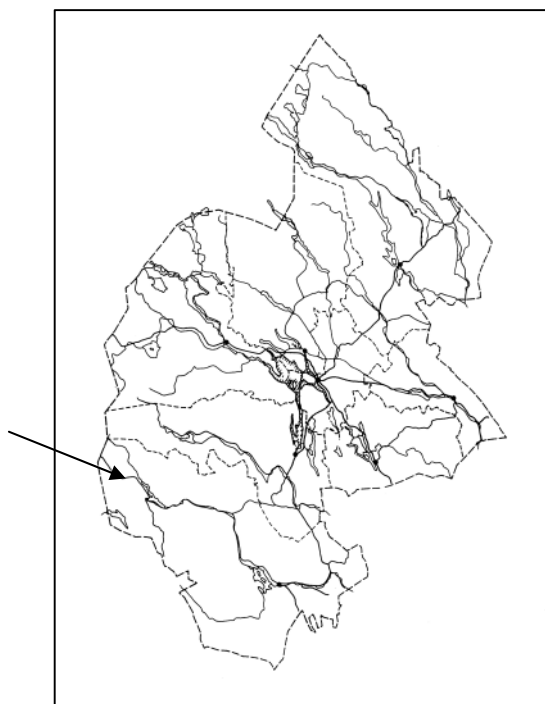
Arbetet har utförts som en generalentreprenad som letts av Bygg-Mäster AB, Sveg. Underentreprenörer har varit Rörtjänst AB, Midroc Electro AB, Språngs måleri AB och Asfalt & Markarbeten AB. Antikvarisk medverkan har genomförts av Jamtli.

Antikvarisk medverkan och dokumentation har utförts av Hampus Benckert, Christina Persson och Olof Edin, Jamtli. Besöksprotokoll, fotografier, ritningar och andra handlingar som rör upprustningen finns i läns museets arkiv. Rapporten är sammanställd utifrån medverkande antikvariärs minnesanteckningar.

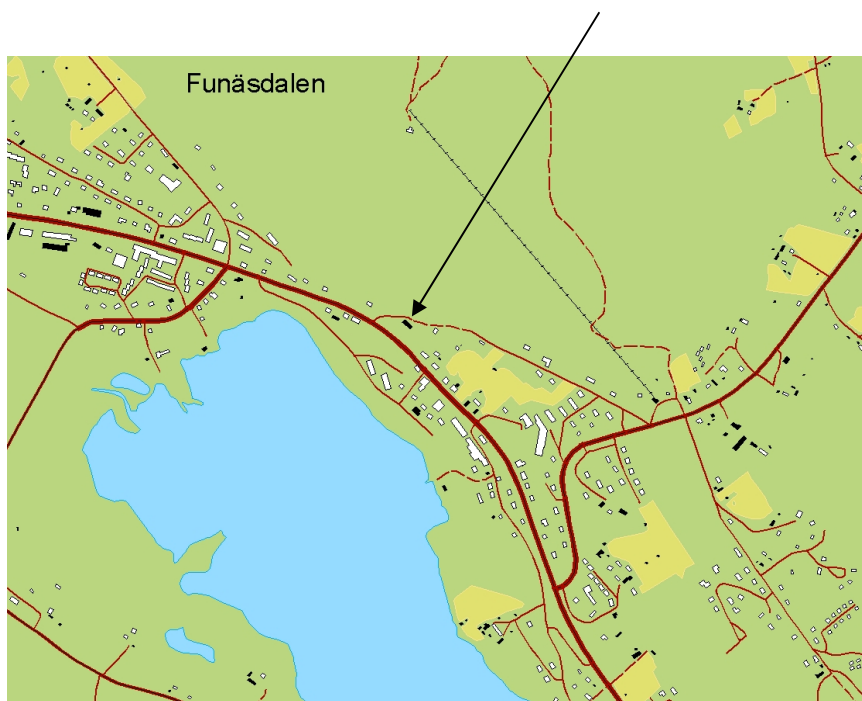
Östersund den 5 mars 2013

Julia Cronqvist
Antikvarie

Karta

Ur allmänt kartmaterial, ©
Lantmäteriverket. Ärende nr
MS2006/02204

Historik/Beskrivning

Funäsdalens kyrka är uppförd mellan åren 1926-1928. Kyrkobygget finansierades med insamlade medel. Arkitekter var Curt Björklund och Martin Westerberg.

Bild 1: Bild ur förvaltningsplan

Kyrkan har en traditionell form för kyrkor med långhus, smalare kor i öster och sakristia byggd 1971 i nordost och ett lägre vapenhus med huvudentré i väster. Väggarna är murade av tegel och exteriört putsade och avfärgade i vit kulör. Långhuset och koret har sadeltak med taknock i samma nivå. Över koret finns en öppen takryttare krönt av ett lågt pyramidtak med kors. Här sitter kyrkklockorna. Samtliga tak är belagda med tjärat sågat spån, även takryttaren, senaste omläggningen skedde 2005.

Interiört har kyrkans långhus ett tunnvalvt tak i trä som är laserat i en mörkblå nyans. Väggarna är vitputsade. Kyrkans kor avskiljs från långhuset genom en rundbåge. Golvet är av trä och bänkinredningen är öppen men med fasta bänkar målade i grå kulör. Entrén till kyrkan finns i vapenhuset som före konverteringen av el 2010/2011 hade ett golv med relativt breda trätiljor.

1959 installerade man bänkvärmare i långhuset och ersatte då det tidigare systemet med lågtrycksångvärme med kamflänsrör utmed bänkpartiernas ytterväggar och en radiator bakom altaret. Bänkarna byggdes delvis om för

att anpassas till de nya bänkvärmarna. Konverteringen innebar att pannrummet under vapenhuset frigjordes och man kunde därför installera en kistlyft i detta utrymme. Ett hål för en lucka i golvet till vapenhuset togs i och med detta upp.

1961 rengjordes interiören eftersom den under årens lopp blivit nedsmutsad av rök och damm. Belysningen elektrifierades vid samma tillfälle.

Under 1960-talet reparerades golvet i kyrkan på grund av svampangrepp, dock är det oklart vilket exakt årtal och omfattningen. Redan 1934 genomfördes en partiell omläggning av golvet på grund av rötskador. Under om- och tillbyggnadsarbetena av sakristian 1971 påpekade landsantikvarie Sten Rentzhog problemen med fukt och bristen på dränering. Idag är det osäkert om någon sådan kom till stånd vid denna tidpunkt. Under 2010-2011 har man återigen funnit rötskador i de träsyllar som fanns bakom golvsockeln i vapenhuset.

Under ombyggnadsarbetena 1971 inreddes en toalett i källaren under vapenhuset. Vid samma tidpunkt byggdes korgolvet om och isolerades och samtidigt förstärkte man bänkarnas sitsar eftersom man tidigare vid installationen av bänkvärme 1959 tagit bort de befintliga stöden. Under 70-talet målades kyrkbänkarna och väggarna invändigt, färgen till väggarna var troligtvis en plastfärg.

Kulturhistorisk karaktäristik och bedömning

Funäsdalens kyrka tillhör gruppen av kyrkor som uppförs i traditionell, hantverksmässig stil före funktionalismens genombrott i arkitekturen på 1930- och 40-talen. Kyrkan bevarar i stort sett helt sin ursprungliga form av stram och enkel 1920-talsklassicism och har både till exteriör och interiör genomgått mycket få förändringar.

Kyrkans plan baseras på den gängse kyrkobyggnadstraditionen med rötter i medeltidens kyrkobyggnad. I sin utformning är arkitekturen likaså tillbakablickande men i samma andetag mycket modern. Takryttaren och spåntaken är byggnadsdetaljer som för tankarna till regionens 1700-talskyrkor. De smala, rektangulära fönstren är däremot ett prov på högst modern 1920-talsklassicism. Kyrkans arkitektur för både tankarna till ett tempel men också till de medeltida kyrkorna, genom den strama och lysande vita exteriören i kontrast mot den mörka interiören.

Kyrkan är en god representant för svensk hantverkstradition med sitt spåntak och med inredningen av trä färgsatt i en blågrön färgskala som för tankarna till de jämtländska kyrkliga rokokoinredningarna från 1700-talet.

Skydd

Alla kyrkor som är uppförda före utgången av året 1939 har ett generellt skydd i Kulturminneslagens (SFS 1988:950) fjärde kapitel. Lagstiftningen reglerar att kyrkor skall underhållas och vårdas så att deras kulturhistoriska värde inte minskas och att deras utseende och karaktär inte förvanskas. Väsentliga förändringar av kyrkan får inte ske utan tillstånd från länsstyrelserna. I kapitlet reglerar man även skyddet för kyrkans inventarier, begravningsplatser samt ekonomisk ersättning för kulturhistoriskt motiverade kostnader i samband med vård och underhåll.

Antikvariskt resonemang

Det finns ett ökat krav på tillgänglighet i byggnader som allmänheten har tillgång till. I Plan- och bygglagen (SFS 2010:900) reglerar man att nya byggnader eller byggnader som byggs om ska vara tillgängliga och användbara för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga. De ökade kraven på tillgänglighet kan ibland bli en utmaning att lösa när det handlar om ombyggnationer i kulturhistoriskt värdefulla byggnader.

Skyddet av kyrkorna regleras som ovan nämnts i Kulturminneslagens 4:e kapitel och här ligger tyngdpunkten på bevarandet och varsamheten mot de kulturhistoriska värdena. Implementeringen av de nya kraven på tillgänglighet blir i det här fallet en balansgång mellan de olika lagstiftningarna och de olika värdena.

Vad gäller Funäsdalens kyrkan har man försökt arbeta både med genomtänkta lösningar och anpassad utformning för att kunna bygga en ny ramp utanför kyrkan och även inrätta en hwc i vapenhuset. Rampen ersatte en tidigare ramp som hade ett mer tillfälligt utförande. Den nya rampen har fått en mer genomtänkt utformning och gedignare material vilket gör att den blir en långsiktig lösning som är mer anpassad till kyrkans arkitektur.

Handikapp-wc

Installationen av hwc i vapenhuset har givetvis påverkat rumsupplevelsen men kraven på toalettens storlek har samtidigt fått anpassas efter rummet vilket gjort att den inte fått de mått som den skulle behövt för att en utomhusrullstol skulle kunna få plats. Utformningen och färgsättning har anpassats till övrig inredning.

Konvertering av värmesystem

Övergången från eluppvärmda konvektorer och element till vattenburen värme baserat på fjärrvärme har valts för minskad energiförbrukning och möjlighet att styra den relativa luftfuktigheten i kyrkan under olika årstider. För att inventarier inte ska skadas bör den relativa luftfuktigheten inte ligga under 30%, men den får gärna ligga runt 50 % eller lite högre för att materialen i kyrkan ska må bra. Genom att fuktmätare är kopplade till det nya systemet finns det större möjlighet att kontrollera luftfuktigheten och därmed ha kontroll över denna. Kyrkan kommer att hålla relativt låg grundvärme och uppvärmas intermittent i samband med förrättningar.

Generellt

De antikvariska frågorna under den här entreprenaden har många gånger rört detaljlösningar på ledningsdragningar, inmålning och kulörval av sladdar och nya lister. Omsorgen om detaljerna är viktig för att helhetsintrycket ska bli bra.

Genomförda åtgärder

Arbetena som utförts under 2010 och 2011 har handlat om energieffektivisering och tillgänglighetsåtgärder. Utförandet av åtgärderna skulle enligt länsstyrelsens beslut (dnr: 433-7034-10, 433-16406-08) följa de handlingar som Kalle Johansson arkitekt SAR/MSA upprättat 2008-11-17 samt de handlingar som Lars-Åke Holmqvist tagit fram 2008-11-17. Utöver detta hade länsstyrelsen genom Ola Hanneryd gett ytterligare villkor för arbetet i sina tillståndsbeslut.

Värmekonvertering

Fjärrvärme har valts som uppvärmningssystem för kyrkan. Schaktning för en värmekulvert har utförts från församlingshemmets ena gavel och fram till kyrkan och håltagning har skett i grundmur in mot vapenhusets källare. Det nya värmesystemets undercentral har placerats i det utrymme som sedan början av 60-talet inrymt maskineri för en kistlyft. Utrymmet fungerade tidigare som pannrum tills denna metod att värma upp kyrkan togs bort i och med att bänkvärmare och elradiatorer installerades 1959.

Rördragningen från undercentralen upp till långhuset var först tänkt att dras genom utrymmet under dörrläge mellan vapenhuset och långhuset. Det visade sig att det var svårt att komma sidledes genom grundstenar under bjälklaget. Nya hål har därför fått göras till pannrum respektive wc i källaren.

När bänkvärmare och elradiatorer installerades 1959 lät man bygga vitmålade sockellådor i trä längs med väggarna i vilka man placerade kablarna. Vid värmekonverteringen 2010/2011 bedömdes dessa lådor vara för små för de nya ledningarna och man lät därför demontera dessa. Nya sockellådor har tillverkats, lådorna har målats med Ottossons linoljefärg i grå kulör (NCS S 4005 – G80Y). De nya lådorna är ca 21 cm höga och lika breda som mellanrummet mellan yttervägg och bänkgavlar. Lådorna går från bakre delen av långhuset och ända fram till korttrappan.

Uppvärmningen av kyrkan sker efter värmekonverteringen genom bänkvärmare/konvektorer och vägghängda radiatorer i långhuset, koret och i sakristian.

Konvektorer

De äldre bänkkonvektorererna demonterades och nya beställdes. När en av de nya konvektorererna hade levererats för provmontage upptäckte man att den syntes rätt tydligt eftersom bänkarna är öppna och saknar bräda i framkant. Av denna anledning bestämde man sig för att måla in konvektorererna för att

de bättre skulle smälta in i miljön. Målningen har skett på fabrik, kulör ca NCS S 4005 G80Y. Vid montering av konvektorerna har äldre snedstag tagits bort och ersatts med en mindre plåt som är insvetsad i bakre vinkeln, denna har målats i samma kulör som konvektorerna.

Bild 2: En äldre bänkkonvektor från 1959

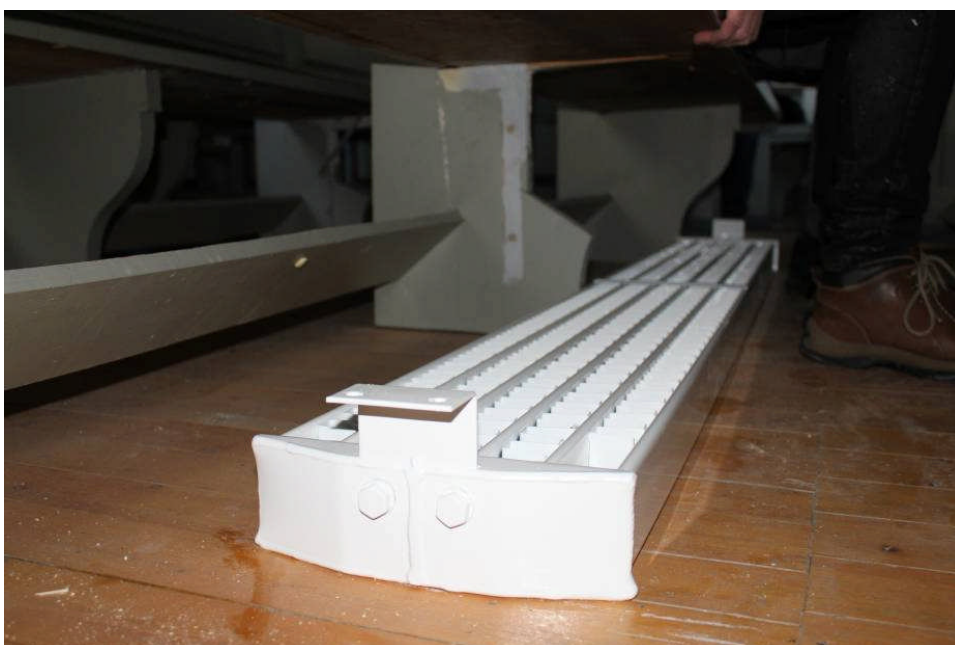

Bild 3: Ny bänkkonvektor

Bild 4: De nya konvektorerna har monterats, på fabrik har de blivit inmålade i samma kulör som bänkarna

I sockellådan har rören dragits fram och de gamla elledningarna har tagits bort. Rören till konvektorn har dragits ut genom två borrade hål på sockellådans sida och sedan har de dragits förbi bänkens yttersta ben och sedan upp till konvektorn. På detta sätt har man undvikit att göra hål i bänkens sidostycke.

Inför byggandet av ny sockellåda för rördragning och montering av väggkonvektorer upptäckte man att bänkarna inte stod helt rakt. Man valde därför att justera bänkarna för att kunna ställa dem i en rak linje för att därmed underlätta byggandet av sockellådan. Skruvhål som blivit synliga efter att bänkarna justerats har pluggats med trä.

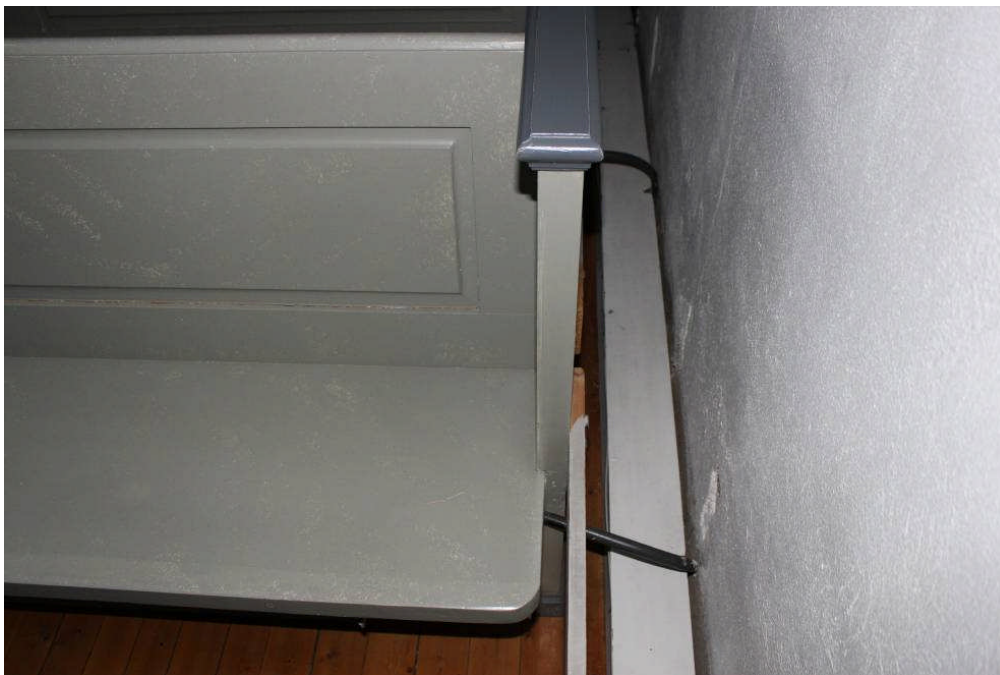

Bild 5, övre bilden: Här ser man den äldre sockellådan och där elledningarna till de äldre bänkvärmarna löper över sockellådan och in under bänken

Bild 6 till vänster: Hål i golvet i bakre delen av långhuset där ledningsdragningen tidigare tagits upp

Bild 7: Arbete med den nya sockellådan pågår, nordöstra hörnet i långhuset

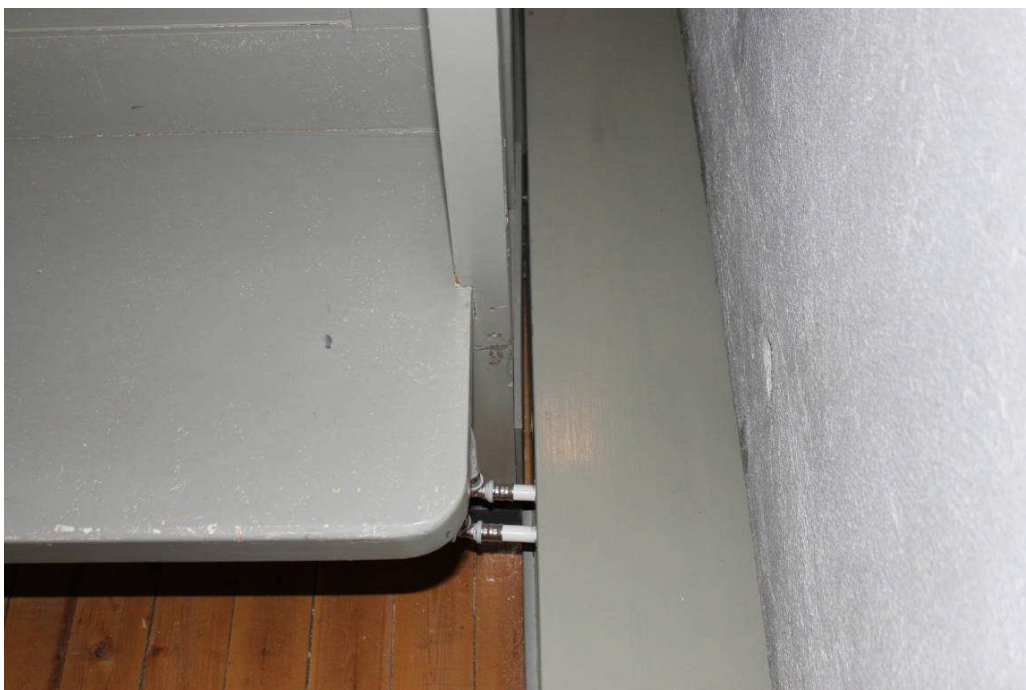

Bild 8: Den nya sockellådan är klar, ledningsdragning har gjorts genom borrarade hål i lådan och sedan in under bänken till den nya bänkvärmaren

Bild 9: Den nya sockellådan är klar, långhusets nordöstra hörn

Vägghängda radiatorer i långhuset

De gamla elementen som satt längst fram på väggen på var sida i långhuset har tagits bort. Det var inte målat bakom elementen vilket är underligt eftersom elementen inte är från kyrkans nybyggnad. Dessa väggpartier såg man därför till att måla innan de nya vattenburna radiatorerna monterades.

Vägghängda radiatorer i koret och i sakristian

En radiator har placerats i nischen på södra väggen i koret och en i det nordöstra hörnet mot norra väggen. En radiator har placerats under fönstret i sakristian, värmerör har dragits in från koret synligt.

Ledningsdragningen från långhuset upp i koret har skett i krypgrunden, detta innebar att man ej behövde demontera trappan upp till koret.

Samtliga vägghängda radiatorer har en slät vit framsida ut mot kyrkrummet. Höjden på elementen har anpassats så att de inte är högre än bänkarna.

Bild 10: Nya radiatorer i koret. Enligt efterbesiktningen 2011-10-03 skulle ledningarna målas in i samma kulör som sockeln. Detta skulle åtgärdas senast 2011-11-24

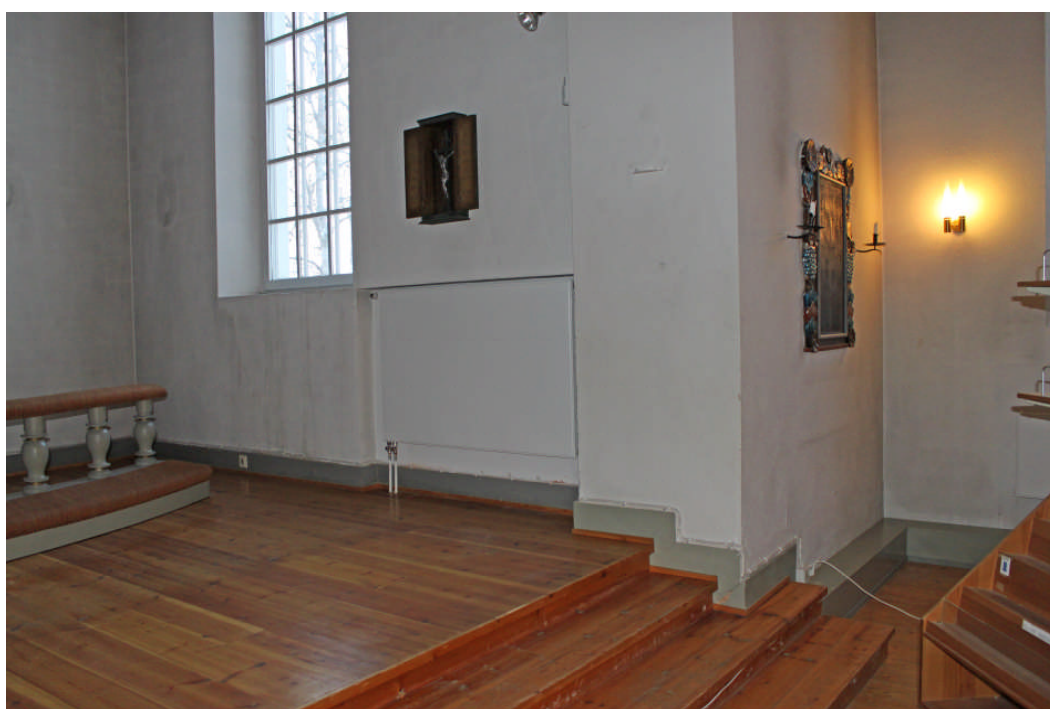
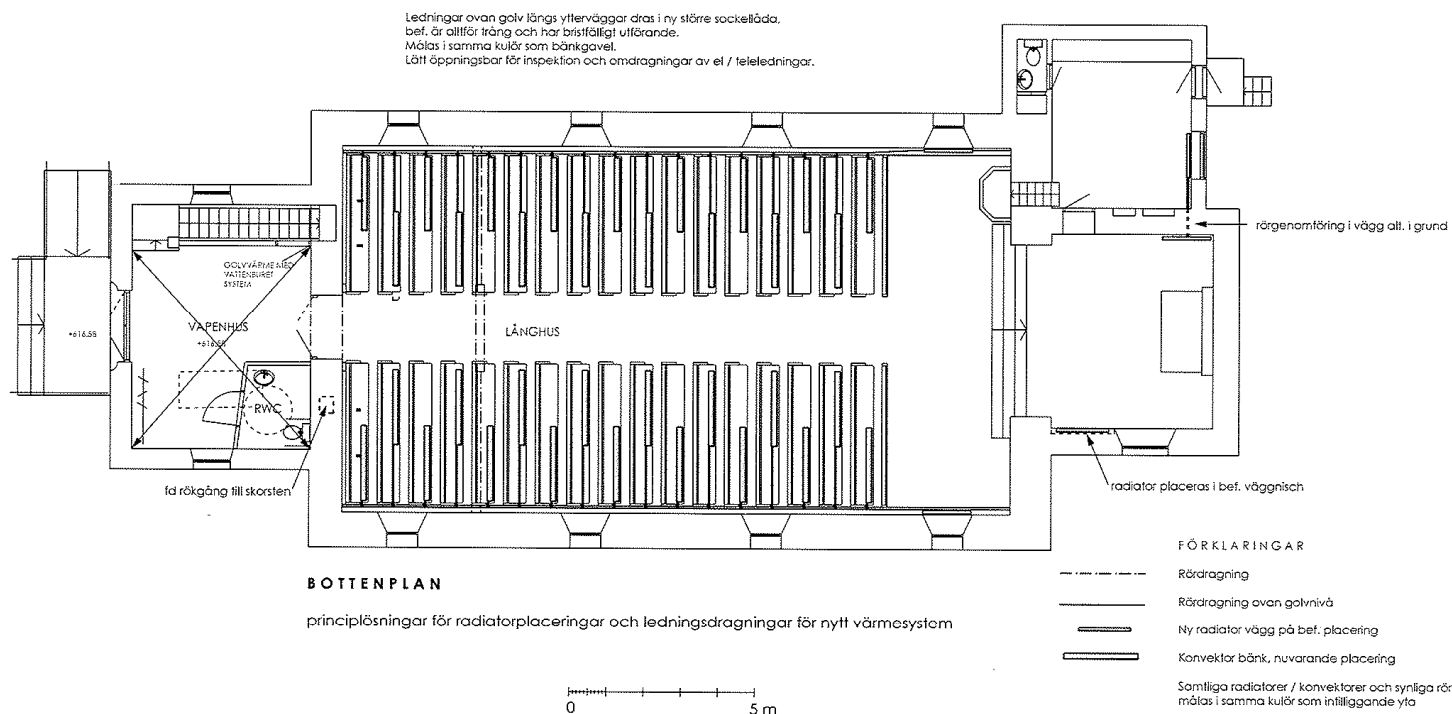

Bild 11: Ny radiator vid korets södra vägg

Rengöring

Väggarna där de äldre elementen har suttit i långhus, kor och på läktaren var nedsmutsade och behövde tvättas. Metoden för rengöringen har diskuterats, målartvätt har man undviktt eftersom det riskerar att matta ner ytan i förhållande till de ytor som inte ska tvättas. Tvättade provytor fick godkännas av antikvarisk sakkunnig innan man bestämde sig för metod. I första hand provade man wishabsvamp men den tog inte bort tillräckligt med smuts och man provade därför med ljummet vatten och diskmedel. Resultatet blev dock inte helt bra överallt och på den södra väggen i långhuset lät man därför måla väggen upp till fönstrets underkant.

BOTTENPLAN VÄRME

FÖRSLAG - 2008.11.17

Kalle Johansson Arkitekt SAR/MSA
Gammelvägen 4C 821 40 Bollnäs
arkitekt.kalle@telia.com tel 0278 -188 66

Bild 12: Ritning tagen ur Kalle Johanssons SAR/MSA handlingar från 2008-11-17

Installation av handikapp - wc i vapenhus

Den befintliga toaletten i källaren installerades 1971. Eftersom denna inte uppfyllde dagens krav på tillgänglighet valde man att bygga en ny toalett i vapenhuset. Den nya toaletten har placerats i det sydöstra hörnet. Eftersom utrymmet var begränsat fanns ej möjlighet att göra en så pass stor toalett att en utomhusrullstol får plats, däremot går det bra att använda toaletten med en inomhusrullstol.

För att kunna genomföra installationen har man fått bygga om golv och bjälklag i vapenhuset. Golvet bestod sedan tidigare av relativt breda kilsågade trätiljor, en lucka fanns i golvet som ledde ner till källaren där kistlyften var placerad.

När golvet i vapenhuset revs visade det sig att bjälklaget inte var dimensionerat för att bära ett kalkstensgolv och toalett. Under det översta furugolvet låg ett äldre kilsågat trägolv i motsatt riktning som vilade på stålbalkar. Båda golvlagren har tagits bort och har tagits om hand av församlingen. Under golven fanns I-balkar som bjälklag och tunna betonggjutningar mellan dessa. Järnbalkarna bevarades men betongen har tagits bort och ersatts med ny armerad betong med ingjutna värmeslingor. Vapenhuset kommer därmed att värmas med golvvärme, på så sätt har man ej behövt installera några radiatorer i det här utrymmet. En ny konstruktionsritning fick tas fram för att kunna genomföra åtgärden. Omgjutningen av golvet innebar att luckan ner till kistlyften sattes igen. Den nya toaletten täckte halva luckan, vilket innebar att man ej kunde ha kvar anordningen.

Bild 13: Bilden är tagen i källaren, arbete med förstärkningen av golvbjälklaget upp till vapenhuset pågår

Bild 14: Översta bilden visar det äldre trägolvet som låg under det översta trägolvet i vapenhuset. Foto Kjell Johansson

Bild 15 till vänster: Gjutning av förstärkt golvbjälklag i vapenhuset pågår

När man tog bort golvsocklarna fann man också att träsyllarna bakom var upprötade. Dessa har därför ersatts med nya. Delar av golvsocklarna kan återanvändas i vapenhuset. Några delar var så rötskadade att man var tvungen att tillverka nya.

Bild 16: Upprötad syll i vapenhuset

Som golvmaterial har man valt röd kalksten. Från början var det tänkt att ta stenen från ett lokalt stenbrott i Jämtland, men någon sådan gick inte att få tag på och därför valde man kalksten från Öland. Enligt Kalle Johanssons förprojektering fanns det uppgifter i uppförandehandlingarna för kyrkan att man från början tänkt lägga hyvlad kalksten i vapenhuset när kyrkan byggdes 1926-1928. Detta blev av någon anledning inte av. Utifrån denna bakgrund föreslog därför Kalle Johansson i projekteringen att hyvlad kalksten nu skulle användas. Kalksten som golv underlättade byggandet av den nya hvc:n och gjorde det också möjligt att använda sig av värmeslingor för uppvärmning. I kalkstensgolvet har man fällt in ett utrymme där man kan lägga en torkmatta för skor.

Väggarna till den nya toaletten lät man mura av lättbetong och ledningarna har dragits i de nya väggarna upp från källaren. Väggarna har putsats och sedan avfärgats med silikatfärg i vit kulör. Den gamla rökgången har lokaliserats i väggen mellan långhuset och vapenhuset genom borrhål som gjordes i väggen. Det är bra drag i rökgången och det kommer att gå bra att använda den för ventilation av toaletten. En ventil har satts för hålet.

Bild 17: Vapenhuset före det att den nya toaletten byggs och före det att det äldre trägolvet bryts upp inför att bjälklaget ska förstärkas

Bild 18: Vaggarna till den nya toaletten muras upp

Befintliga väggar i vapenhuset är sedan en tidigare renovering målade med vit plastfärg/latexfärg. Vaggarna har blivit smutsiga och man beslöt därför att rengöra dem och sedan måla dem. Enligt Kalle Johanssons förprojektering från 2008-11-17 föreslog han att vaggarna ej skulle bättringsmålas med latexfärg, utan rengöring skulle följas av målning med silikatfärg. Målningen med silikatfärgen förutsatte att den äldre plastfärgen inte släppte från underlaget. Silikatfärgen valdes för att den inte är lika tät som latexfärg samt att den ger en helmatt yta tillskillnad från latexfärgens blanka yta.

Bild 19 och 20: Den nya toaletten i vapenhuset är klar. Målningen på dörren till toaletten var på efterbesiktningen 2011-10-03 inte helt klar, färg från de olika fältindelningarna var inte gjord med precision. Detta skulle åtgärdas före 2011-11-24

Justering av pardörrar

Entrén till kyrkan, in till vapenhuset, går via en pardörr av trä. Tröskeln var relativt hög och man beslöt därför att ta bort denna och ersätta den med en lägre tröskel av granit. Den nya tröskeln lät man göra i samma nivå som det nya kalkstensgolvet i vapenhuset och vilplanet utanför pardörren. Denna åtgärd innebar att pardörren in till vapenhuset fick en glipa nedtill då tröskelnivån sänkts. Pardörren har därför byggts på i underkant för att få en tätare anslutning mot den nya låga tröskeln. Nya trädelar skulle målas in i samma kulör som befintliga dörrblad. Eftersom pardörren även var otät har man låtit komplettera karmen med tre brädor runt om.

Hatthylla

En ny hatthylla har monterats i vapenhuset.

Belysning

Belysningen i vapenhuset har förstärkts med en nedpendlad lampa. Först hade man tänkt dra elen på vindsplanet ovan vapenhuset men det gick inte

att genomföra och man har istället dragit ledningen synligt, ledningen har målats in i samma kulör som taket.

Bild 21: Entré dörren in till vapenhuset har byggts på i underkant efter det att den äldre högre tröskeln tagits bort

Bild 22

Bild 23: Pardörr med nya lister. Vid efterbesiktningen 2011-10-03 var listerna ännu inte målade i dörrens rätta kulör. Skrapgallret var felkonstruerat. Bristerna skulle åtgärdas före 2011-11-24

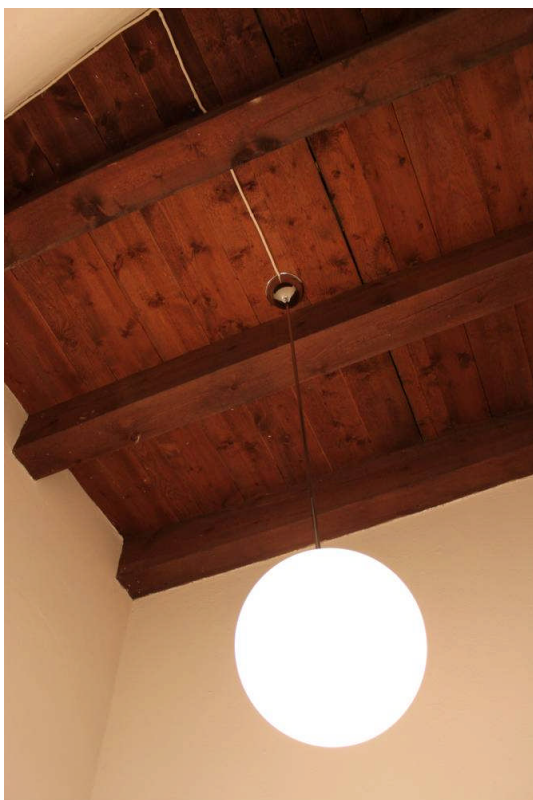

Bild 24: Ny lampa i vapenhuset. Bilden tagen på slutbesiktningen 2010-12-20. Den vita sladden i taket hade till efterbesiktningen 2011-10-03 målats in.

Ramp

Den befintliga utvändiga trappan hade enligt Kalle Johansson fel proportioner, den var inte anpassad till det gamla fundamentet utan var för smal och gav ett tillfälligt intryck. Trappan saknade dessutom handledare.

Den nya trappan har anpassats till det gamla fundamentet, vilket innebär att den blivit bredare men också längre. Trappen har gjorts av grå gnejs med röda inslag, stenen kommer från Båarp i Halland. Från början hade man valt en mörkgrå variant av granit men det visade sig att denna hade för mycket sprickor. Trappen har fått ett räcke av svartmålat smide. Marknivån har höjts i samband med bygget, ca 11 cm i norr och ca 18 cm i söder. Detta gör att trappan nu får tre steghöjder istället för fyra som den förra trappen hade.

Den nya rampen har gjutits med inlagda elslingor och sedan har man lagt ut och murat/fogat fast de tillhuggna granitstenarna. Rampen är längre än den förra vilket gjort att lutningen minskats och eftersom den nu är både längre och bredare är den därmed mer anpassad till rullstolar och kisttransporter. Till rampen har man även här monterat ledstänger av svartmålat smide.

Marken runt kyrkan är asfalterad utom längs norra långhusväggen. Ny asfaltering har gjorts med framlut från byggnaden och man har kompletterat med en ny spolbrunn. Det har funnits förslag om att lägga grus närmast grunden men vid ett av byggmötena beslutades att det skulle bli asfalt liksom tidigare.

Bild 25: Den äldre trappan och rampen

Bild 26: Fundamentet till den nya rampen och trappan har gjutits

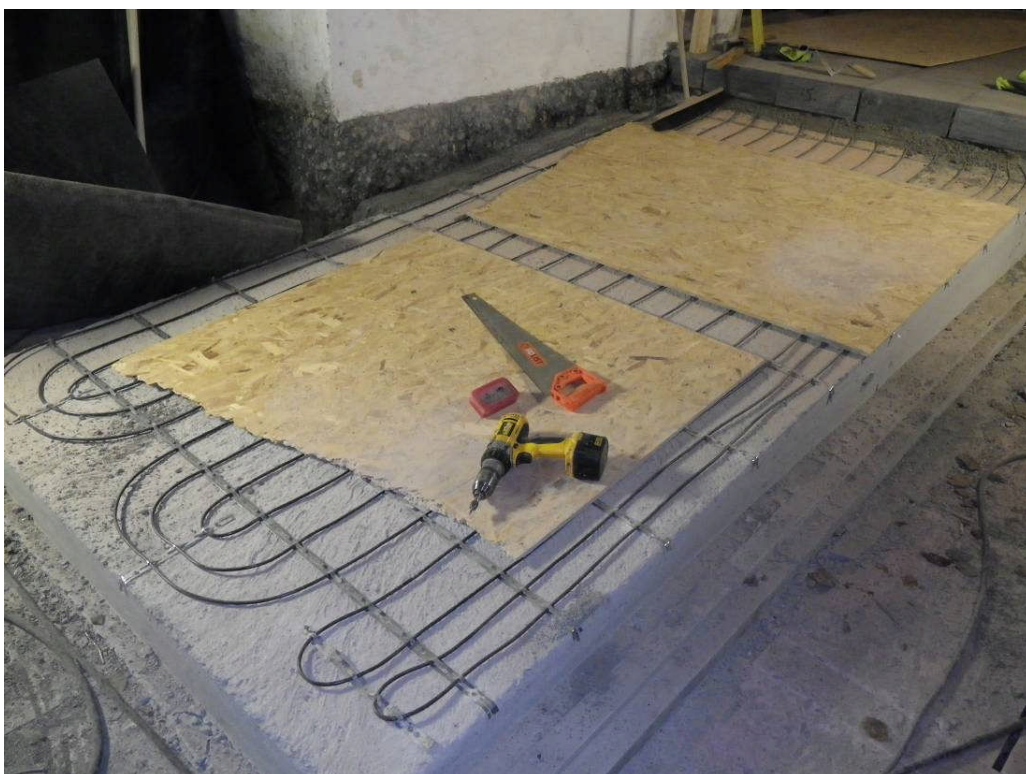

Bild 27: Värmeslingor gjuts in i rampens fundament. Foto Kjell Johansson

Bild 28: Den nya rampen och trappan är belagd med gnejs från Båarp i Halland

Bild 29: Rampen med räcken i smidesjärn

Avvattning från vapenhuset

Under arbetets gång har vaktmästaren påtalat de fuktproblem som finns på väggarna i källaren under vapenhuset samt att syllen i vapenhuset hade rötskador. Orsakerna till problemen diskuterades. Enligt markentreprenören fungerade dräneringen kring kyrkan tillfredsställande. Vid byggandet av den nya rampen såg man till att få bra lutning på marken från vapenhuset

Utöver detta diskuterade man även att vapenhuset saknar hängrännor. Christina Persson, Jamtli tog upp svårigheten med att sätta upp hängrännor på både vapenhus och sakristian på grund av takfotens form. Väggen övergår i en profilerad takfot som liksom väggen är putsad. Takutsprånget går över den profilerade takfoten mycket litet. Takfoten har en mycket medveten form som bidrar till hela kyrkans strikta klassicistiska uttryck. Detta gör det svårare att montera en hängränna. För att utreda frågan valde församlingen att undersöka möjligheten att finna en alternativ lösning/utformning.

Ett förslag togs fram och redovisades på byggmöte fyra. Förslaget innebar två alternativ, antingen att ljusa eller svarta hängrännor och stuprör skulle monteras. Man kom dock överens om att förslagen väsentligt påverkade utseendet och att de innebar omfattande arbete med infästning. Nya alternativ skulle tas fram, men man kom dock inte fram till någon lösning under entreprenadens gång. Åtgärden är tillståndspliktig.

Övrigt

En spotlight i långhus är monterad på trätak med sekundär trälist ovanför putsad gesimslist.

Bild 30: En av de ljusramper som monterats i långhuset. Trälisten som skenan var monterad på skulle, enligt protokoll från efterbesiktning 2010-10-03, målas i vit kulör senast 2011-11-24

I entreprenaden har man förberett framdragning av el till ett nytt manöverbord för klockringning, belysning och ljud. Manöverbordet skulle placeras i näst bakersta bänkraden på vänster sida om mittgången. Åtgärden skulle enligt länsstyrelsens beslut från 2010-11-29 tillståndsprövas separat hos länsstyrelsen, men åtgärden verkar inte ha blivit utförd under entreprenadtiden.

Parkeringsplats för funktionsnedsatta skulle anordnas vid kyrkans ingång i väster. Vid efterbesiktningen 2011-10-03 var skylten ännu inte uppsatt, enligt Jamtlis antikvariska utlåtande från besiktningen skulle denna sättas upp i samråd med Jamtli.

Stänk på kyrkans södra fasadsida från takdropp ner på öppen jord har rengjorts.

RAPPORTSERIE – JAMTLI, 2013

ISSN 1654-2045

- 2013:1 Marieby kyrka – Fasadarbeten på tornet 2011–2012
Julia Cronqvist
- 2013:2 Funäsdalens kyrka – Konvertering av värmesystem och
tillgänglighetsanpassning, 2010–2011
Julia Cronqvist